

har fremført. — Lagthingets Vedtagelse af Loven var ganske vist et Punkt, som jeg før forbigik, fordi det forekommer mig, at man nødvendig skulde fremsføre dette Moment her i Salen, efterdi det let ved den stedfindende Afstemning kunde komme til at se ud, som om dette Thing vilde sælde en Dom over Lagthingets Fremførd, hvilket forekommer mig at være uberettiget. Lagthingets Indbringelse i Diskussionen anser jeg derfor for at være meget lidet betimelig, men siden dette Punkt er omtalt, kan jeg ikke negte, at foruden det ogsaa i mine Dine Aristokratiske ved Lagthingets Bæsen, er der et andet Moment, som jeg tror har været ikke lidet bestemmende for Lagtinget. Sidst er nemlig Afgiften af Brændevinshandel væsentlig gaaet til Statskassen, idet Halvdelen er tilfalden Færøerne og Halvdelen Statskassen, og derved har denne, som i Motiverne oplyst, havt en Indtægt af 2,600 Kr. om Aaret; men Lovforslaget gaar ud paa, at Indtægten for Statskassen skal indskrænktes til 20 Kr. for hver Bevilling, medens altsaa det Dvrige skal deles mellem de kommunale Kasser paa Færøerne. Ser man nu fremdeles efter, hvad der ellers omtales i Motiverne, saa vil man finde, at der efter Forslaget vil blive 11 Brændevinshandeler og eet Brændevinsubsalg tilbage; der vil altsaa komme en betydelig aarlig Indtægt af ialt 5,700 Kr., og af dette Beløb, vil der som ogsaa i Motiverne oplyses, gaa 240 Kr. til Statskassen, men der vil tilfalde Færøerne 5,460 Kr., altsaa med andre Ord, lige til det Dobbelte af, hvad der nu tilfalder dem. Nu tror jeg paa ingen Maade, at dette Pengemoment er aldeles betydningsløst eller forsvindende for Færøerne, jeg vil tværtimod endog antage, at Lagthinget vilde være meget mindre tilbøjelig til at gaa ind paa en stærk Forhøjelse af Afgiften, saafremt Indtægten vedvarende skulde gaa i Statskassen, hvorimod det jo ikke er lidet paa eengang at kunne vinde en Seir for sine theoretiske Hensyn og dernæst tillige at indvinde for Derne en Indtægt af mellem 2 og 3 000 Kr.; jeg tror, at dette ikke maa lades ude af Betragtning. — Siden jeg har faaet Ordet anden Gang, er der et Par Bemærkninger med Hensyn til Lovforslaget i Dvrigt, som jeg ikke kan tilbageholde allerede nu. Der er den mærkelige Bestemmelse i § 1, tredie Stykke, at Bevillingerne i Fremtiden skulde udstedes af Amtmanden efter forud indhentet Erklæring fra vedkommende kommunale Forstanderskab. Dette kan jo se meget godt ud, men jeg tror, at dette som en kommunal Foranstaltning ikke vil have det Mindste at sige. Vi have Exempler fra os selv paa, at hvor saadanne Erklæringer og Indstillinger ere lovmeholdige, er det ingenlunde sikkert, at Sagen afgjøres i Genhold dertil. Jeg skal f. Ex. tillade mig at minde om, at vore kommunale Bestyrelser have Indstillingsret med Hensyn til dem, der skulle være Sognefogder, men ikke desto mindre blive disse Bestillinger paa

mange Steder besatte aldeles uden Hensyn til saadanne Indstillinger. Saaledes har denne Bestemmelse for mig i Virkeligheden slet ingen Bærb, med mindre den kunde ændres derhen, at Amtmanden ikke kan give Bevilling til Noget, som ikke er anbefalet af vedkommende kommunale Forstanderskab; dette vilde blive en ganske anden Sag. — Der er fremført en hel Del af det ærede Medlem for Færøerne, som jeg skal lade staa hen; jeg vil kun ganske i Almindelighed sige, at det forekommer mig, at den Stildring, det ærede Medlem indirekte har givet af sine ærede Landsmænd, er meget for mørk, i det Mindste maa jeg haabe, at den er det; thi den fremstiller for os en Befolkning, som under store Kraftanstrengelser og store Færer og Besværigheder lever sit Liv, driver sit Fiskeri og sin Ernæring, men som paa den anden Side skulde frembyde Skuet af den alleryderligste Varnagtighed. Naar det ærede Medlem har søgt at belægge disse sine Udtalelser med Exempler, da forekommer det mig, at denne Belæggelse med Exempler ikke har det allerjævneste paa sig; thi hvor kan man ikke opvise Ulykker paa Grund af Druktenkskab? (N. Underfen: Jo desværre.) Det ærede Medlem siger: jo desværre, men i saa Fald maa jeg sige, har dette ikke Noget at betyde for Færøerne mere end for andre Steder. Monstro den Vaad, der er gaaet under i det farlige Farvand, er den første, som er gaaet under, eller vil blive den sidste, som gaar under, paa Grund af, at Mandskabet har druffet lidt for meget? Nei, noget Dignende er fket ogsaa i vore egne Farvande, og fker desværre ogsaa med større Fartøier i rum Sø. Derfor man skal gaa ud fra saadanne Exempler, vil man komme til at lukke ethvert Menneske ind i en stærk Kasse, hvorfra han slet ikke kan komme ud, saa fjerner man paa engang alle den Slags Færer; men ikke desto mindre bliver den værste Fare tilbage, nemlig, at den Paagjældende dør af Hunger og Ensomhed. Jeg tror ikke, man kan opstille saadanne theoretiske Synsmaader og derefter tage fat paa, hvad der fker i Verden og sige: Der have vi Exempler paa dette og hint. Det er ganske vist Exempler paa menneskelig Stræbelighed i Almindelighed, men hverken mere eller mindre. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem vil paastaa, at der er en meget stærre Fare i denne Henseende paa Færøerne end paa andre Steder, jeg i haaber, at han ikke vil paastaa det, men det er i alt Fald efter min Overbevisning ikke Tilfældet. Tværtimod, jeg er temmelig sikker paa, at saafremt man havde ladet Frihandelen paa Færøerne gaa sin Gang, kunde der ganske vist, førend Befolkningen var bleven kjendt med denne Levevis, være opstaaet saadanne Fortrædeligheder, som at man et og andet Sted havde kastet sig over Brændevinshandelen, saaledes som det ogsaa fker hos os paa forskjellige Steder; men Erfaringen vilde snart have bragt Kløbmandene og selve Befolkningen ind paa et sundere og mere moralsk Spor, efterdi